

E-post:

postmottak@kd.dep.no

Arkivreferanse:2020/56998
Saksbehandler: Elise Breivik
Avdeling: Seksjon for opplæring i skole OPS

Stavanger, 25. november 2020

Sak: 20/4057 - Høring forskriftsfesting retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling

Viser til brev fra Kunnskapsdepartement 20. august 2020 der Rogaland fylkeskommune blir invitert til å avgi hørings svar på forskriftsfesting av retningslinjer for tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling. I brev av 29. september ble vi gitt utsatt høringsfrist til 25. november 2020.

Med høringsbrevet fulgte to høringsnotat og det ene omhandler «Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring». I Rogaland gjelder tilskuddsordningen for 25 offentlige videregående skoler og to skolesentre, og i tillegg er 10 friskoler inkludert. I denne tilskuddsordningen inngår tre ordninger:

- Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage.
- Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole.
- Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Vi har ikke kommentert mål og krav knyttet til tildeling av midler som omhandler “Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage”, da denne ordningen er lite relevant for Rogaland fylkeskommune som skoleeier. Det andre høringsnotatet omhandler «Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen». Denne tilskuddsordningen gjelder i Rogaland for 16 offentlige videregående skoler, og i tillegg er syv friskoler inkludert.

I høringsbrevet ber Kunnskapsdepartementet om generelle tilbakemeldinger på innretningen og målsettinger med retningslinjene og svar på tre spørsmål. Rogaland fylkeskommune sitt høringsssvarsvar er skrevet under hvert spørsmål. Dette er gjort for hvert av høringsnotatene. Avslutningsvis gis en oppsummerende tilbakemelding på retningslinjene.

Her følger Rogaland fylkeskommune sitt hørings svar på **«Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring»**:

Spørsmål nr. 1: Gir beskrivelsene av mål, målgrupper og kriterier for tildeling av midler i ordningene rom for tilpasning til lokale kompetansebehov i og på tvers av ordningene?

Målsettingen til ordningen er å styrke kollektiv kompetanse for hele utdanningsløpet, at man skal bygge på lokale behov og at tiltak skal gjennomføres i samarbeid med universitet eller høyskole. Dette er tydelig formulert, og i tillegg får den nye ordningen "Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis" frem at skolene skal ha kompetanse knyttet til alle elever. Det er positivt at samarbeidet med UH og praksisfeltet skal styrke lærerutdanningen.

Det kommer tydelig frem at skoleeier er ansvarlig for kompetanseutvikling for ansatte i den videregående skolen, at ordningen er knyttet til fagfornyelsen og at kompetanseutviklingstiltak skal bidra til utvikling, læring og trivsel for unge. Ved å bygge på lokale behov på skolenivå kan lærere og ledere gjennomføre analyser og melde inn behov for utviklingstiltak. Ordningen gjør det mulig med individuelle tilpassinger i samarbeid med UH og andre aktuelle aktører. Det er mulig for skoleeier å koordinere tiltak som flere skoler melder inn og samkjøre utviklingstiltak og på denne måten dele erfaringer i utviklingsarbeidet.

Kompetanseutviklingstiltak skal være forankret i lokalt definerte behov, og dette anser vi som forutsetning for ordningen. Tiltakene skal gjennomføres i samarbeid mellom skoleeier og UH, og her er det sentralt at tiltakene gjennomføres på skolene. Det er formulert et særskilt kriterium for "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis". Her er det en forutsetning at kompetanseutviklingstiltak skal være tverrfaglige og være rettet mot en bredere målgruppe. Dette vurderes som naturlig siden målgruppen inkluderer alle som inngår i et lag rundt elevene.

Spørsmål nr. 2: Ivaretar regelverket en tydelig og god ansvars- og rollefordeling mellom aktørene i ordningene?

Involverte aktører er Utdanningsdirektoratet, Fylkesmannen, skoleeier, skolene og lokalt UH. I henhold til føringene fra Utdanningsdirektoratet er det også etablert et Samarbeidsforum. Utdanningsdirektoratet tildeler midler til Fylkesmannen med retningslinjer for hvordan midlene skal videreformidles til skoleeier. Dette er en ordning som fungerer godt i Rogaland fylkeskommune, og midlene fordeles likt mellom lokalt UH (Universitetet i Stavanger) og fylkeskommunen. I forskriften kommer det klart frem hva som er Fylkesmannen sitt ansvar i ordningen, og hvordan rollefordelingen er mellom Fylkesmannen og skoleeier.

Det er også klart hva som er samarbeidsforumet sitt ansvar og at Fylkesmannen har sekretariatsansvar. Skoleeier utarbeider et beslutningsgrunnlag for samarbeidsforumet. Forumet fordeler midlene og avgjør hvilke tiltak skal prioriteres, hvem som skal delta og tiltakenes varighet. Skoleeier har utarbeidet en helhetlig plan som omhandler desentralisert kompetanseutvikling.

I retningslinjene fra Utdanningsdirektoratet har det vært gitt klare føringer for hvordan skolene har ansvar for å analysere egne kompetanseutviklingstiltak. Skolene har i sine analyser tatt utgangspunkt i ny overordnet del til læreplanene og de nye fagplaner. Det er positivt at samarbeidet med UH bidrar til lokal kompetanseutvikling, og tiltakene som er kartlagt på skolene utvikles i nært samarbeid med UH.

I tilskuddsordningen er det ikke gitt føringer for hvordan friskolene skal inkluderes i fylkeskommunens arbeid med kompetanseutvikling. De bør inviteres med på lik linje som de offentlige skolene. I forskriften kommer det ikke tydelig frem om friskolene defineres som skoleeier og i hvilken grad de skal bidra med egenfinansiering

Spørsmål nr. 3: Ivaretar kravene til rapportering og evaluering et godt grunnlag for evaluering av måloppnåelse av ordningene?

Det er formulert klare kriterier for hvordan tildelinger skal bidra til kompetanseutvikling som har effekt på elevenes faglige og sosiale læring. Skoleeier og UH skal samarbeide om å evaluere og vurdere måloppnåelse. Evalueringen og rapporteringen vil bygge på forskriftens definisjon av mål for tilskuddsordningen og kjennetegn på måloppnåelse for kompetanseutviklingstiltak. Det er vår vurdering at dette er et delt ansvar mellom skoleeier og UH, og at evaluering vil skje kontinuerlig på skoler som driver utviklingstiltak.

Her følger Rogaland fylkeskommune sitt høringssvar på «**Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen**»:

Spørsmål nr. 1: Gir beskrivelsene av mål, målgrupper og kriterier for tildeling av midler i ordningene rom for tilpasning til lokale kompetansebehov i og på tvers av ordningene?

Det kommer tydelig fram at ordningen skal bidra til å styrke kompetanse i skoler og lærebedrifter ut fra lokale behov. Dette skal bidra til et styrket samarbeid mellom skole og arbeidsliv. Kompetanseutvikling realiseres gjennom gjensidig utveksling av kunnskap og erfaring mellom aktørene i fag- og yrkesopplæringen.

Målgruppene for ordningen er yrkesfaglærere i videregående skole, instruktører og faglige ledere som gir opplæring i bedrift. Rogaland fylkeskommune har også valgt å inkludere fellesfagslærere som underviser på yrkesfag i henhold til kriteriene i tildelingen av midler. Dette gjør at vi favner hele utdanningsløpet for den yrkesfaglige opplæringen. I Rogaland har vi fagnettverk for alle de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Fagnettverkene har en sentral rolle i denne ordningen ved å koordinere skolenes analyser av kompetansebehov og utformer tiltak på tvers av skoler.

Spørsmål nr. 2: Ivaretar regelverket en tydelig og god ansvars- og rollefordeling mellom aktørene i ordningene?

Regelverket får i hovedsak frem aktuelle aktører og hvilke roller og ansvar de skal ha. Involverte aktører er Utdanningsdirektoratet, skoleeiere, skolene, instruktører og faglige ledere, prøvenemndsmedlemmer, UH og andre relevante aktører. I henhold til føringene fra Utdanningsdirektoratet har Rogaland fylkeskommune etablert et Samarbeidsforum. Utdanningsdirektoratet tildeler midler til fylkeskommunen med retningslinjer for hvordan midlene skal forvaltes. Regelverket gir et lokalt handlingsrom til å prioritere tiltak og velge samarbeidspartnere.

Skolene har en sentral rolle i å analysere behov for kompetanseutvikling som de melder til fagnettverk eller skoleeier. Denne ordningen skiller seg fra «Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring» ved at skoleeier etablerer samarbeidsforumet. Samarbeidsforumets sammensetning er tydelig definert i regelverket. Skoleeier koordinerer og presenterer alle innmeldte tiltak til samarbeidsforumet, og forumet prioriterer hvordan lokale behov for kompetanseutvikling kan møtes.

Friskolene får ikke tildelt egne midler fra Utdanningsdirektoratet. Regelverket er ikke klart nok på om friskolene skal bidra med egenfinansiering slik fylkeskommunen er pålagt å gjøre.

Spørsmål nr. 3: Ivaretar kravene til rapportering og evaluering et godt grunnlag for evaluering av måloppnåelse av ordningene?

Det er formulert klare kriterier for hvordan tildelinger skal bidra til kompetanseutvikling som har effekt på elevenes faglige og sosiale læring. Skoleeier skal evaluere og vurdere måloppnåelse. Evaluering vil også skje kontinuerlig på skoler som driver utviklingstiltak i samarbeid med arbeidslivet og andre tilbydere av kompetanseutviklingstiltak. Evalueringen og rapporteringen vil bygge på forskriftens definisjon av mål for tilskuddsordningen og kjennetegn på måloppnåelse for kompetanseutviklingstiltak.

Oppsummerende tilbakemelding på retningslinjene

I Rogaland fylkeskommune har vi som målsetting at lokal kompetanseutvikling ses i en helhet. Ordningene legger til rette for at skolene analyserer og definerer egne behov for kompetanseutvikling. Skoleeier har etablert et fagteam som har ansvar for å koordinere skolenes analyser, og dermed er det mulig å se de ulike tilskuddsordningene i en sammenheng.

«Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring» er aktuell for alle våre lærere og skoler, og det samme gjelder den nye ordningen «Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis». «Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen» er aktuell for alle som underviser på yrkesfaglige skoler, og her skal både yrkesfaglærere, instruktører og faglige ledere i bedrift og prøvenemndsmedlemmer involveres i kartleggingsanalyser, utforming og gjennomføring av tiltak. Det er aktuelt å se tiltakene i forhold til hverandre og etter hvert dele erfaringer på tvers av skolene. På den måten får vi til en helhetlig kompetanseutvikling for våre skoler.

Ordningen «Yrkesfaglærer 2» er ikke inkludert i forskriften, og Rogaland fylkeskommune får egen tildeling fra Utdanningsdirektoratet. Denne ordningen bør ses i sammenheng med «Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen». For å sikre en helhetlig administrasjon av tilskuddsordningene for kompetanseutvikling bør «Yrkesfaglærer 2» etter vår vurdering innlemmes i forskriften.